

Comentarii Filimon - Jean Koechlin

1-12 În manualele școlare, lecțiile propriu-zise sunt adesea urmate de câte un exercițiu aplicativ. Epistola către Filimon ne face să ne gândim la aceasta. Ea nu conține nicio revelație particulară, însă ne arată punerea în practică de către Pavel și tovarășii lui a îndemnurilor din celelalte epistole ale sale. „Îmbrăcați-vă deci, ca niște aleși ai lui Dumnezeu, sfinți și preaiubiți, cu o inimă plină de îndurare, cu bunătate, smerenie...”, le scria el colosenilor (cap. 3.12...; comp. și v. 5 cu Efeseni 1.15). Și tocmai în Colose locuia Filimon, om evlavios, prieten al apostolului, bogat, pentru că avea sclavi. Unul dintre ei, Onisim, după ce fugise de la el, l-a întâlnit pe Pavel, întemnițat la Roma, și s-a întors la Dumnezeu. Acum apostolul îl trimitea la stăpânul lui, purtând acest mesaj emoționant. Era o acțiune contrară poruncii legii, potrivit căreia sclavul fugit nu trebuia dat înapoi stăpânului său (citiți Deuteronom 23.15,16). Legea, în adevăr, ținea cont de împietrirea inimii omului (comp. cu Marcu 10.5), în timp ce harul, la apostol, ținea cont de același har care lucra și în inima lui Filimon. Pavel cunoștea dragostea acestuia pentru toți sfinții (v. 5) și dovezile pe care le dăduse (v. 7).

13-25 Onisim înseamnă „folositor”. Odinioară sclav nefolositor, de acum își merita numele (v. 11). În plus, devenise și un frate credincios și preaiubit (v. 16; Coloseni 4.9). Niciun nume nu are preț mai mare ca acela de frate și el se potrivește atât stăpânului creștin (v. 7b; 20), cât și sclavului creștin. Cât despre Pavel, el nu apelează la alte titluri decât la acelea de bătrân și de întemnițat al lui Isus Hristos (v. 9). Dacă s-ar fi gândit numai la el însuși, nu s-ar fi lipsit de serviciile lui Onisim. Dorea însă să-i dea ocazie: acestuia, de a da mărturie în casa în care odinioară se purtase rău, iar lui Filimon, de a constata roadele acestei convertiri și de a „arăta dragoste” față de el (2 Corinteni 2.8).

Această istorie a lui Onisim este, într-un sens, a noastră. Sclavi răzvrătiți, noi am fost găsiți pe drumul voinței proprii și am fost readuși la Stăpânul nostru, dar nu pentru a fi în robie, ci ca aceia pe care El îi numește frații Lui preaiubiți (comp. v. 16 cu Ioan 15.15). Iar Pavel este aici o imagine a Domnului Isus, plătind datoria noastră și mijlocind pentru noi (v. 17-19). Această epistolă să ne învețe să introducem în viața noastră de toate zilele creștinismul practic: uitarea de sine, delicatețea, smerenia, harul, ... pe scurt, toate multiplele manifestări ale dragostei.